

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

DECEMBER 2024

Nieuwsbrief

INHOUD

- **Voorwoord**
- **Leerateliërs**
 - Professionaliteit in het sociaal domein
 - Gezond en sociaal in de wijk
 - Armoede en schulden
 - Sociaal en inclusief
 - Langer thuis wonen
- **Versterken samenwerking medisch en sociaal domein**
- **Leestips / vooruitblik**

De foto's in deze nieuwsbrief zijn uit eigen archief en deels afkomstig van Pexels en Stichting GetOud.

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Hogeschool
Leiden

VOORWOORD

Nieuwsbrief

Bij het schrijven van dit voorwoord hebben we net de kickoff gehad van het Regionaal Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag Hollands Midden. De komende maanden gaan we met regionale partners aan de slag rondom de volgende vier leerlijnen: betekenisvolle participatie, interprofessionele samenwerking, innovatieve monitoring en destigmatisering en beeldvorming. Daarover meer in deze nieuwsbrief.

In de Werkplaats werken we aan het programma 'Versterken samenwerking sociaal domein en medisch domein', wat afgelopen zomer van start is gegaan. Het doel van dit programma is om de kloof tussen het sociaal en medisch domein te verkleinen en samenwerking te versterken. Elf werkplaatsen doen mee. Daarnaast is er extra aandacht voor het betrekken van gemeenten en worden er twee overkoepelende onderzoeken uitgevoerd. In onze Werkplaats werken we aan drie project: (1) Positieve Gezondheid in de regio Zuid-Holland Noord, (2) intramurale en extramurale samenwerking in de ouderenzorg, en (3) de meetbaarheid van dementievriendelijkheid. Je kunt er meer over lezen in het volgend overzicht: [Programma Samenwerking Sociaal-Medisch domein](#). En als je dan toch dit overzicht bekijkt, grasduin dan ook nog eens wat verder op de [landelijke website](#) van de Werkplaatsen Sociaal Domein. De 15 werkplaatsen delen hier hun producten en die zijn beslist de moeite waard. Op de hoogte blijven kan via hun [Nieuwsbrief](#). Maar voor nu nodig ik je uit om in deze nieuwsbrief van onze eigen werkplaats te duiken om een impressie te krijgen van onze activiteiten de afgelopen tijd.

LEERATELIER PROFESSIONALITEIT IN HET SOCIAAL DOMEIN

Bijeenkomst over vertrouwen in elkaars expertise

De netwerkbijeenkomst Maatwerk en Regie werd op 4 november 2024 bezocht door 60 medewerkers. Het doel en het belang van deze bijeenkomst was: elkaar leren kennen, ruimte voor uitbreiding van het eigen netwerk om de samenwerking tussen de gemeente Den Haag en ketenpartners te versterken. Zodat professionals samen de inwoner in één keer goed kunnen helpen.

Om dit te kunnen realiseren was er gekozen voor het thema: vertrouwen in elkaars expertise. Er wordt steeds meer met elkaar samengewerkt, bijvoorbeeld in laagdrempelige multidisciplinaire teams zoals gezinsgericht werken. Daarin is het belangrijk dat we kunnen vertrouwen in elkaars expertise, dat betekent soms ook durven loslaten en op andere momenten eigenaarschap pakken op specialisme. Hoe doe je dat en welke vaardigheden heb je nodig als professional? Voor meer informatie kan je mailen met

Wiep Staal: staal.w@hsleiden.nl

Spreker Laura Veerman

Laura Veerman (docent Hogeschool Leiden) wist tijdens de bijeenkomst goed duidelijk te maken wat dit vertrouwen betekent voor de persoon en de organisatie. Zij heeft onderzoek gedaan naar integraal werken. Daarna kregen de aanwezigen een oefening waarbij ze, los van de praktijk inhoud, gingen ervaren wat het betekent, vertrouwen op een ander.

LEERATELIER SOCIAAL EN GEZOND IN DE WIJK

Leeratelier Positieve Gezondheid

Spreker Eveline Crone

Eveline Crone, bekend van haar boek *Het puberende brein en Generatie Zelfvertrouwen*, belichtte dat Gen Z niet anders is dan eerdere generaties, maar geconfronteerd wordt met unieke uitdagingen zoals de covid-pandemie, klimaatcrises en technologische veranderingen. Tegelijkertijd blijken jongeren een enorme drang te hebben om bij te dragen en het verschil te maken. *“Jongeren willen helpen en ergens aan bijdragen. Dan moeten we hen wel betrekken bij oplossingen.”*

Op 25 november vond het tiende Leeratelier Positieve Gezondheid plaats op Hogeschool Leiden, met als thema **‘Gen Z en Positieve Gezondheid’**.

Tijdens interactieve workshops verkenden we hoe de zes dimensies van Positieve Gezondheid kunnen aansluiten bij de behoeften van Gen Z. Inspirerende inzichten werden gedeeld over verbinding, sport en waar je als jongere wel, en geen invloed op hebt. Samen blijven we leren en bouwen aan een regio waarin iedereen Positieve Gezondheid ervaart.

[Lees volledig verslag.](#)

Meer weten of betrokken raken? Neem contact op met info@alliantiepg.nl.

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

Dit was de eerste bijeenkomst van totaal drie bijeenkomsten waarin derdejaars studenten sociaal werk, die stage lopen bij organisaties die wijkgericht en integraal samenwerken, zich voorbereiden op vijf ontmoetingen met huisartsen i.o. van het LUMC. Tijdens de ontmoetingen met huisartsen in opleiding van het LUMC krijgen de studenten de gelegenheid om met en van elkaar te leren en van elkaars beroep te 'proeven'.

Studenten sociaal werk streven naar soepele samenwerking met huisartsen

Na de introductie door lector Sociale Innovatie Suzan van der Pas gingen studenten en (praktijk) begeleiders met elkaar in gesprek over mooie voorbeelden in de samenwerking met huisartsen, de gevolgen hiervan voor hun cliënten en waar de uitdagingen nog liggen. Studenten zijn onder andere erg benieuwd naar hoe beide beroepsgroepen elkaar 'soepel' zouden kunnen vinden, hoe de samenwerking eruit zou kunnen zien en vooral ook hoe ieders rol eruit ziet. Aangetoond is dat samenwerking tussen professionals van verschillende beroepsgroepen leidt tot een hogere kwaliteit van zorg. Het leidt tot minder medische fouten, efficiëntie van diensten, veiligheid en tevredenheid van patiënten en cliënten en het verminderen van kosten van gezondheidszorg.

Uit onderzoek blijkt dat wanneer professionals tijdens hun opleiding al leren samen te werken met andere professionals met andere kennis en expertise, om van, over en met elkaar te leren, dit leidt tot een samenwerkende praktijk. [Lees meer.](#)

Wil je meer weten? Neem contact op met docent onderzoeker Lisette Blom: blom.l@hsleiden.nl

Enquête

Na afloop gaven de studenten aan de workshop erg nuttig te vinden en passend bij de stage. Ook de aanwezige stagebegeleiders vonden de casuïstiek treffend en een mooie manier om te oefenen en ideeën uit te wisselen.

De studenten Sociaal Werk gaan vanaf januari 2025 deelnemen aan de Learning Community met huisartsen in opleiding van het LUMC

Studenten sociaal werk volgen workshop Welzijn op recept

Sjef van der Klein – sociaal werker van het jaar 2018 – verzorgde afgelopen week een workshop Welzijn op Recept voor derdejaars studenten Sociaal Werk die stage lopen bij organisaties die wijkgericht en integraal samenwerken. Hij heeft als sociaal werker veel ervaring met het welzijnswerk en is als trainer Welzijn op Recept actief bij het Landelijk kennisnetwerk Welzijn op Recept. Met behulp van aansprekende casuïstiek en veel interactie kregen de studenten gerichte informatie over de visie Welzijn op Recept en hoe ze de interventie kunnen inzetten tijdens hun werk.

Het blijkt overigens dat een goed sociaal netwerk en sociale verbondenheid tot 10,6 meer gelukkige levensjaren leidt. En dáár hadden onze studenten wel oren naar, want dat is nu net hún expertisegebied.

20 tot 50% van de spreekuur-contacten bij de huisarts gaat om psychosociale klachten zonder onderliggend medisch probleem. Het gaat dan vooral om problemen op het gebied van eenzaamheid, life events (rouw, scheiding, stress, etc.), lichte psychochosociale problematiek, somatisch onvoldoende verklaarde lichamelijke klachten (solk), e.d. Huisartsen die volgens Welzijn op Recept werken verwijzen mensen met psychosociale klachten door naar een welzijnscoach, in plaats van enkel medicijnen voor te schrijven.

Een leuk voorbeeld van hoe Welzijn op Recept ook de start kan zijn van een collectieve aanpak is de ontmoetingskamer:

<https://www.youtube.com/watch?v=n-H-rao8as0>

Meer informatie Lisette Blom, docent onderzoeker: blom.l@hsleiden.nl

"...ik had niet helemaal in de gaten dat dat dan maatschappelijk werk was, want Welzijn op Recept, dat klinkt heel lief en daar zit dan maatschappelijk werk onder, dus dat vond ik een mooie verpakking"

"Nee het haalde in zoverre uit dat het me opgefrist heeft ja. De motor die zat vast [...] Nou ja, dat ik gewoon mijn eigen bronnen weer eens aansprak en niet alleen maar zat te kijken naar wat ik niet kon."

Welzijn op recept in de Merenwijk, Leiden

De Werkplaats Sociaal Domein Den Haag & Leiden en het Sociaal Wijkteam in Leiden deden onderzoek naar Welzijn op recept in de Merenwijk, Leiden. In de Merenwijk van de gemeente Leiden wordt sinds 2017 gewerkt met Welzijn op Recept door eerstelijns zorgverleners en het Sociaal Wijkteam. Welzijn op Recept is een interventie om inwoners met psychosociale klachten de juiste ondersteuning in het sociale domein te bieden, en de zorg daarmee mede te ontlasten.

Het is voor het Sociaal Wijkteam de Merenwijk onduidelijk hoe de verwijzingen in de praktijk precies verlopen en hoe deze beter geborgd kunnen worden. In samenwerking met het Sociaal Wijkteam is daarom onderzocht welke factoren verwijzers bevorderen en belemmeren in het gebruik van Welzijn op Recept en waar mogelijke oplossingen schuilen om de inzet van de interventie te versterken. Ook is onderzocht hoe de interventie verbeterd kan worden voor inwoners, aan de hand van gesprekken met patiënten woonachtig in de Merenwijk en doorverwezen vanuit de huisartspraktijken werkzaam in de Merenwijk. De rapportage doet verslag van de resultaten en geeft aanbevelingen voor de praktijk.

[Lees hier het rapport](#)

Wil je meer weten? Neem contact op met onderzoeker Mei jet Broers:

broers.m@hsleiden.nl

“Zo blijven we dicht bij de leefwereld van de mensen voor wie we iets willen betekenen. En werken we aan structurele oplossingen voor armoede, waarbij we ook innovatieve ideeën uit het onderwijs meenemen. Deze aanpak zorgt ervoor dat we niet alleen de theoretische kant belichten, maar echt bijdragen aan de aanpak en het signaleren van armoede in de wijk”, legt Fatima uit. “Door studenten in te zetten in deze projecten, leren zij niet alleen van ons maar wij ook van hen. Ze brengen frisse inzichten mee en samen maken we echt een verschil.”

Hoe student en docent samen strijden tegen armoede

Op Wereldarmoededag vertellen vierdejaarsstudent Sociaal Werk Pieter Messemaker en docent-onderzoeker Fatima Touzani over de gezamenlijke aanpak van armoede in Katwijk. Pieter is via een omweg terechtgekomen bij de opleiding Sociaal Werk en zijn huidige afstudeerplek in Katwijk. Pieter: “Ik heb eerst de opleidingen Geschiedenis en Politiek overwogen, maar vond daar niet mijn plek. Via mijn tante, die bij een welzijnsorganisatie werkte, kon ik aan de slag als receptionist. Zo leerde ik het vak sociaal werk kennen. Toen ik een stageplek zocht, kwam ik in contact met Fatima Touzani van Hogeschool Leiden.” Fatima is docent-onderzoeker bij de onderzoeksgroep Sociale Innovatie en tevens trekker van de leerwerkgemeenschap rond armoedebestrijding in Katwijk, waar het Welzijnswartier onderdeel van uitmaakt. Pieter: “Ik kom zelf uit Katwijk. Dus was het voor mij een logische keuze om mijn afstudeerproject bij het Welzijnswartier te doen.” [Lees volledig artikel.](#)

Wil je meer weten? Neem contact op met docent-onderzoeker Fatima Touzani: touzani.f@hsleiden.nl

LEERATELIER SOCIAAL EN INCLUSIEF

Save the date! Kenniscafé 22 januari 2025

Preventie zit - in de breedste zin van het woord - diep verankerd de aanpak van sociale problemen waaronder de bestrijding van stigmatisering van bepaalde gemarginaliseerde groepen. Ook in het curriculum van de opleiding Social Work is kennis over preventie en het kunnen ontwikkelen van preventiemateriaal een belangrijk onderdeel.

Studenten leren om kritisch te reflecteren op eigen aannames en bij diverse faculteiten worden gastlessen georganiseerd om stigma tegen te gaan. Sekswork komt hierbij meestal niet aan bod. Een goede reden om hier preventiemateriaal voor te ontwikkelen.

De Werkplaats heeft deze taak opgepakt. Terwijl wij hiermee bezig zijn ontkomen we er niet aan te kijken naar de huidige gepolariseerde maatschappelijke situatie. In hoeverre past daar nog ons idee van preventie bij? Slaat dat nog wel aan? Of nog een stap verder, werkt sommige preventie averechts? Daarover gaan we tijdens het Kennis café graag in gesprek.

Meld je aan bij Jan-Martijn of Justine:

j.m.knip@hhs.nl / j.leclercq@hhs.nl

Op woensdag 22 januari 2025 is er weer een interactief Kenniscafé. Op het programma staat in ieder geval de presentatie van een competentiemodel voor sekswerkers; Eve komt vertellen over haar ervaring met het oprichten van een seksworkbedrijf; presentatie van de wandelapp over sekswork in Den Haag; publieksgesprek over preventie tegen stigma en uiteraard bijdragen van onze studenten.

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

Klantreis dementie voor mensen met een migratieachtergrond

Workshops

In twee workshops met professionals uit de keten van zorg en welzijn is, met behulp van twee casuïstieken (een mantelzorger in familieverband, en een mantelzorger met een vluchtverhaal zonder familie in Nederland) gekeken naar de specifieke belemmeringen en kansen voor zorg en ondersteuning, vanuit de optiek van professionals. In januari 2025 staat de derde workshop gepland.

In 2023 is het project 'Klantreis dementie voor mensen met een migratieachtergrond' gestart. In dit project werken Transmuralis en het lectoraat Sociale Innovatie samen binnen de Werkplaats Sociaal Domein. Het doel is om vanuit de ervaring van betrokkenen te komen tot verbetering van zorg en ondersteuning gedurende het ziekteproces van dementie.

Een eerder project 'Klantreis dementie' in de gemeente Alphen heeft geleid tot een aantal concrete verbeteringen in de ondersteuning voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Echter werd, onder meer door de regionale afdeling van Alzheimer Nederland, de behoefte gevoeld om specifiek naar mensen met dementie en een migratieachtergrond onderzoek te doen.

Wil je meer weten? Neem contact op met onderzoeker Margaret von Faber: faber.von.m@hsleiden.nl

Foto: Marieke Zebreg (Transmuralis) en Margaret von Faber

De groep mensen een migratieachtergrond is de snelst groeiende groep van mensen met dementie in de komende jaren. Milde geheugenklachten komen bij mensen met Turkse, Marokkaanse of Surinaams-Hindoestaanse achtergrond 2 tot 4 keer vaker voor dan bij Nederlandse achtergrond. En dementie komt 3 tot 4 keer vaker voor bij mensen met Turkse, Marokkaanse of Surinaams-Hindoestaanse achtergrond (Parlevliet et al. 2018)

[Lees volledig verslag](#)

Aanpak vraagverlegenheid Oegstgeest

De Werkplaats Sociaal Domein Den Haag & Leiden en Radius Oegstgeest deden onderzoek naar vraagverlegenheid onder senioren. Op 16 juli verscheen het onderzoeksrapport met de eerste resultaten van onder meer interviews met beroepskrachten en senioren en een leeratelier voor zorg- en welzijnsprofessionals in de gemeente Oegstgeest.

Professionals in de gemeente Oegstgeest geven aan de senioren graag te willen ondersteunen in het tijdig uitspreken van hun hulpbehoeften en zijn op zoek naar handvatten om dit te doen, zoals een gesprekstool. Radius en de Werkplaats Sociaal Domein Den Haag en Leiden doen daarom momenteel vervolgonderzoek om een gesprekstool te ontwikkelen die professionals binnen zorg en welzijn kunnen gaan gebruiken. Het onderzoeksrapport vormt de basis voor deze gesprekstool.

Vraagverlegenheid betekent het niet durven of willen vragen om hulp, zelfs wanneer deze hulp beschikbaar is. Veel senioren in Oegstgeest zijn geneigd om hun hulpbehoeften zo lang mogelijk te onderdrukken, met name omdat zij een ander niet tot last willen zijn. Zij denken dat hun familie, burens en kennissen te druk zijn om te kunnen helpen, of willen de overbelaste zorgprofessional ontzien

Wil je meer weten? Neem contact op met onderzoeker Mei Jet Broers:

broers.m@hsleiden.nl

[Lees hier het rapport](#)

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

Vragenlijst

Uit de vragenlijst blijkt dat de helft van de ondervraagde senioren en mantelzorgers die een oudere senior ondersteunen het waardevol zouden vinden om advies en ondersteuning te krijgen over prettig langer thuis wonen van een andere senior, of wel een ervaringsdeskundige. Zo zei een deelnemer : *“het lijkt me goed dat een oudere advies geeft, deze kan invoelen hoe het is afhankelijk te worden”*.

De waarde van advies voor prettig langer thuis wonen door senioren voor senioren

Het project ‘*Senioren en mantelzorgers als ervaringsdeskundigen voor langer thuis wonen*’ heeft de eerste projectfase met mooie resultaten afgerond en is de tweede fase gestart. In de eerste projectfase zijn percepties en behoeften van senioren en mantelzorgers onderzocht, ten aanzien van het geven van advies voor prettig langer thuis wonen door senioren aan andere senioren. Naast het desk research, is er waardevolle data verzameld d.m.v. een vragenlijst aan 263 senioren en mantelzorgers, gevolgd door vijf verdiepende focus groepen met in totaal 35 senioren. Ook zijn er twee workshops gehouden met in totaal 23 professionals uit de sectoren wonen, zorg en welzijn.

De verdiepende focusgroepen gaven inzichten in de waarden en ideeën die senioren hadden over advies voor prettig langer thuis wonen door een ervaringsdeskundige. Deelnemers gaven aan dat een dergelijke ervaringsdeskundige een *“vertrouwd gezicht”* moest zijn, en een bron van kennis over de wet- en regelgeving en de mogelijkheden die er zijn voor langer thuis wonen of verhuizen, want zo zeggen veel deelnemers: *“je ziet zelf soms door de bomen het bos niet meer”*. Een ervaringsdeskundige voor prettig langer thuis wonen is volgens deze senioren ook iemand die intrinsiek gemotiveerd is om een dergelijke rol te vervullen en moet *“stevig in de schoenen staan”*, omdat een dergelijke adviseur ook in aanraking kan komen met senioren met complexe problematiek. Tevens kwamen diverse mogelijke vormen van adviseren aan bod, waaronder individueel advies bij senioren thuis, in groepsverband in een wijkcentrum en digitaal.

De tweede fase van het project richt zich op het onderzoeken en door-ontwikkelen van een digitale vorm van advies over prettig langer thuis wonen door senioren voor senioren, in co-creatie met senioren, mantelzorgers en professionals in wonen, zorg en welzijn. Meer informatie onderzoeker Liesbeth de Wit: l.s.dewit@hhs.nl

Wat willen Haagse ouderen nu echt?

In het project 'De Haagse verbindt Jong en Oud in de Wijk' heeft projectleider en onderzoeker Wil IJzereef projecten en activiteiten met ouderen door jongeren uitgevoerd en als actieonderzoek gepubliceerd.

De publicatie beschrijft het actieonderzoek van het project 'De Haagse Verbindt Jong en Oud in de Wijk', dat binnen de Werkplaats Sociaal Domein is uitgevoerd door studenten Social Work in het studiejaar 2023-2024. Opdrachtgevers en samenwerkingspartners zijn Wijkz, de Gemeente Den Haag en het lectoraat Urban Ageing en de opleiding Social Work van De Haagse Hogeschool. Het project onderzoekt de ervaringen en behoeften van ouderen en hun mantelzorgers. Ook is er gesproken met de professionals van de betrokken Haags Ontmoeten locaties van Wijkz en de Woonzorgcentra Haaglanden. Het project, de bevindingen, georganiseerde activiteiten voor ouderen en het vervolg zijn beschreven en geïllustreerd met foto's en een selectie uit de gemaakte portretten. Lees [hier](#) het rapport.

VERSTERKEN MEDISCH EN SOCIAAL DOMEIN

Aan de slag in drie proeftuinen

In drie proeftuinen in Leiden, Katwijk, Hillegom/Lisse/Teylingen gaan we experimenteren met het verplaatsen, voorkomen en/of vervangen van zorg. Het doel is om gezonde buurten en wijken te creëren samen met inwoners en lokale partners. In de drie proeftuinen ligt de focus op samen met elkaar leren wat wel en niet werkt. Inwoners en betrokken partners nemen daarvoor actief deel aan de op te zetten Learning Communities.

Wil je meer weten? Neem contact op met onderzoeker Christiane de Lange: lange.de.c@hsleiden.nl
Of onderzoeker Margreet Adam: adam.m@hsleiden.nl

Lees [hier](#) meer over het project en nieuwsberichten

Op verschillende niveaus – macro, meso en micro – willen ze zichtbaar maken hoe Positieve Gezondheid in de regio wordt toegepast en hiervan leren wat werkt en wat niet werkt. In het najaar van 2023 is een Ripple Effects Mapping (REM) onderzoek uitgevoerd om de impact van deelname aan de Alliantie PG in kaart te brengen. In deze [factsheet](#) doen we verslag van onze bevindingen.

Positieve gezondheid in de regio

Op 5 juni vond de aftrap plaats van het project 'Verder bouwen met de Alliantie Positieve Gezondheid Zuid-Holland Noord (ZHN)'. De Alliantie Positieve Gezondheid ZHN is een breed samenwerkingsverband van gemeenten, welzijns- en zorgorganisaties, inwonersinitiatieven en onderwijsinstellingen, en de Werkplaats Sociaal Domein en heeft als ambitie: In 2030 ervaren inwoners in de regio ZHN dat beroepskrachten, beleidsmakers en bestuurders denken en doen vanuit een brede blik op gezondheid zodat inwoners regie over hun eigen leven en initiatieven in hun wijk kunnen nemen.

VERSTERKEN MEDISCH EN SOCIAAL DOMEIN

Meetbaarheid van dementievriendelijkheid

Alzheimer Nederland zet zich in om kennis te verhogen en het leven van mensen met dementie en hun naasten te ondersteunen: een instrument voor dementievriendelijkheid is daarbij een innovatief nieuw medium om dit mede mogelijk te maken. Er zal een instrument worden ontwikkeld, die wordt gebruikt als opstap naar het evalueren van best practices op het vlak van langer thuis wonen en zelfredzaamheid bij dementie in wijken.

Afgelopen juni 2024 nam het lectoraat Urban Ageing deel aan het jaarlijkse congres van Alzheimer Europe in Geneve met een posterpresentatie over het meetbaar maken van dementievriendelijke buurten. Wat dit congres bijzonder maakte, was de sterke nadruk op de stem van mensen die leven met dementie en hun mantelzorgers. Zij waren sprekers en deelnemers, wat maakte dat hun verhalen een prominente plek kregen en een mooie brug geslagen werd tussen wetenschappelijke inzichten en de alledaagse werkelijkheid.

POS3-27

How older people living with dementia experience the inclusiveness and friendliness of their city: development of a validated questionnaire

Authors: Joost van Hoof, Jeroen Dikken, Susanne van den Buuse, Anne de Boer, Susan van der Pas

The World Health Organization (WHO) engages cities and communities all over the world in becoming age-friendly. Expanding on this agenda, the WHO launched a new programme for dementia-inclusive and dementia-friendly cities and communities in 2021. An extended model was presented, with safety and carer support as new domains of action, supplementing the existing domains of age-friendliness. In order to move towards a dementia-inclusive society, the WHO provides a toolkit for dementia-friendly initiatives. To date, validated instruments for a baseline assessment are lacking. This is a significant gap in advancing the dementia-friendly agenda.

Therefore, there is a need for assessing the dementia-friendliness of cities and communities by means of a transparently constructed and validated tool which measures the construct as a whole. The aim of this study is to develop a questionnaire measuring dementia-friendliness, providing full transparency and reproducibility. The development and validation of a new questionnaire follows the criteria of the CORe-assessment Standards for selection of health measurement instruments (COMET).

Four phases are followed: (I) development of the conceptual model, themes and items; (II) initial (qualitative) validation; (III) psychometric validation; and (IV) finalizing the instrument using the forward/backward translation method.

This rigorous process of development and validation is expected to result in a valid, psychometrically sound, comprehensive questionnaire, building on experience of the development of the Age-Friendly Cities and Communities Questionnaire (AFCQ). The final questionnaire can be used to measure older people's experiences regarding the domains of the WHO Age-Friendly Cities and Communities Initiative Society's model. The questionnaire allows practitioners and researchers to explore the dementia-inclusiveness of a city or community in a numerical fashion, which helps monitor the dementia-inclusiveness and the potential impact of policies or social programmes. The dementia-inclusive questionnaire will be created in Dutch and translated into British English.

INPUT WANTED: ITEMS FOR DOMAINS OF SAFETY and CARER SUPPORT

These two domains have not been operationalised in the literature, and require further elaboration. We call upon attendees of the Alzheimer Europe conference to help us with this generation. Please leave your input in the two text boxes below.

Potential items for safety

Potential items for carer support

Workplaats Sociaal Domein Den Haag en Leiden | **alzheimer nederland**

This is a part of Alzheimer Europe's Den Haag to Leiden Collaborative Research Programme, addressing issues around Quality of Life. The project is funded by Alzheimer Nederland, the Ministry of Health, Welfare and Sport (VWS) and the Dutch Research Council (Vernieuwingsimpuls) (2021-2023, project number 92000001).

Het programma bood een breed scala aan onderwerpen: van innovatieve onderzoeksresultaten tot beleidsmatige aanpakken en concrete praktijkvoorbeelden. Het was inspirerend om te zien hoe professionals uit verschillende landen en disciplines samenkomen en toewerken naar nieuwe kennis en inzichten rondom dementie. Onze deelname aan dit congres heeft niet alleen ons nieuwe inzichten opgeleverd, maar ook het belang onderstreept van samenwerking tussen verschillende partijen en het centraal stellen van de mens in zowel onderzoek als beleid. Voor meer informatie kan je mailen met lector

Joost van Hoof: j.vanhoof@hhs.nl

KICKOFF REGIONALE KENNISWERKPLAATS ONBEGREPEN GEDRAG

Spreker Karlijn Roux

Karlijn Roex, een sociologe die zelf verward en onbegrepen is genoemd, trapte de bijeenkomst af met een lezing. Ze is de auteur van het boek 'In verwarde Staat'. Ze hield een vurig pleidooi voor het praten mét en niet óver en gaf ons stevige aanbevelingen mee voor het zorgvuldig inzetten van ervaringsdeskundigheid. *"Ik zet me in tegen stigmatisering. Ik maak me heel erg veel zorgen om een groep mensen in de samenleving die erg in de hoek worden gedrukt van isolement, bestaansonzekerheid en stigma, waarbij we hun problemen heel erg individualiseren in termen van ziekte. Het is heel belangrijk dat we daarin collectief de verantwoordelijkheid nemen. Dat wilde ik vandaag vooral meegeven".*

Op 9 december vond de Kick off plaats van de Regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag Hollands Midden. Zo'n zestig belangstellenden, van uiteenlopende organisaties en achtergronden namen deel. Van ervaringsdeskundigen, belangenbehartigers en leden van adviesraden, professionals uit de wereld van zorg, welzijn of wonen tot een politieagent, beleidsadviseurs van gemeente en Hogeschooldocenten. De Regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag gaat aan de slag rondom de volgende vier leerlijnen:

- betekenisvolle participatie
- interprofessionele samenwerking
- innovatieve monitoring
- destigmatisering en beeldvorming

Op elk thema hebben de aanwezigen verkend wat ze met elkaar de komende tijd willen aanpakken: waar liggen de kennis en samenwerkingsbehoeften? Hoe kunnen we aan de slag met de aanbevelingen van Karlijn?

Op donderdag 8 mei 2025 is er weer een plenaire bijeenkomst op de Hogeschool.

Meer weten of betrokken raken? Neem een kijkje op [Regionale Kenniswerkplaats](#) of mail naar Catelijne Akkermans: akkermans.c@hsleiden.nl.

AGENDA

- Leeratelier Positieve Gezondheid op donderdag 12 juni 2025, Locatie Hogeschool Leiden
- Eindsymposium Ouderen & Medisch Sociaal op dinsdag 28 oktober 2025

LEESTIPS

- **Artikel Kennisplatform Seniorvriendelijk Den Haag.** Lector Joost van Hoof (Haagse Hogeschool) en lector Suzan van der Pas (Hogeschool Leiden) schreven een artikel over het Kennisplatform Seniorvriendelijk Den Haag als Kennisnetwerk. [Klik hier voor deze publicatie.](#)
- Nieuw programma: versterken samenwerking medisch en sociaal domein
[Lees meer over aangesloten projecten](#)

NIEUWSBRIEF

Aan- of afmelden voor de nieuwsbrief kan door een e-mail te sturen naar Marieke Heesbeen:
heesbeen.m@hsleiden.nl

Volg ons ook op [LinkedIn](#).

Linked in

